

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

«ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΕ ΟΡΙΖΟΝΤΑ ΤΟ 2020»

Το Σύμφωνο των Δημάρχων και ο ρόλος της Περιφέρειας Αττικής στην επόμενη προγραμματική περίοδο 2014-2020

Αθήνα 6 Δεκεμβρίου 2013

Θεοδώρα Ζαχαριά

Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας Αττικής
Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Υπηρεσίας / Προϊσταμένη Μονάδας Επιτόπιων Επαληθεύσεων

Σημείο Επαφής Συμφώνου των Δημάρχων για την Περιφέρεια Αττικής

Το Σύμφωνο των Δημάρχων

Δέσμευση στην τοπική βιώσιμη ενέργεια

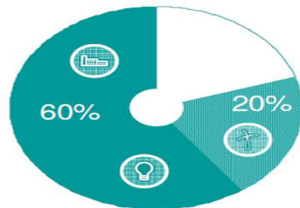

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ - ΕΥΡΩΠΗ 2020

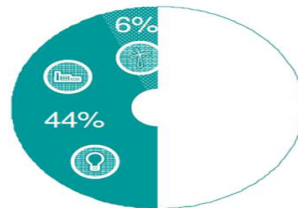

Ευρώπη 2020 : έξυπνη ανάπτυξη (με επενδύσεις στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία), **βιώσιμη ανάπτυξη** (μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και σε μια πιο ανταγωνιστική βιομηχανία), **ανάπτυξη για όλους** (με δημιουργία θέσεων εργασίας και μείωση της φτώχειας)

- 9.1 Θεματικοί Στόχοι
1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
 2. Ενίσχυση της πρόσβασης, και χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας
 3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ), και της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών (για το Ταμείο Αλιείας)
- Ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς**
- Προώθηση της προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές, της πρόληψης και της διαχείρισης του κινδύνου
Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας**
10. Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση
 11. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες & περιφέρειες μετάβασης

Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες

Ενεργειακή Απόδοση και
Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Έρευνα και Καινοτομία

Ανταγωνιστικότητα ΜΜΕ

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ - ΕΥΡΩΠΗ 2020

Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους

Στόχος 20-20-20

-20% μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου
+20% αύξηση της ενεργ. αποδοτικότητας
+20% αύξηση της παραγωγής από ΑΠΕ

Χάρτης Πορείας για τη Μετάβαση σε μία Ανταγωνιστική Οικονομία Χαμηλών Εκπομπών CO₂ το **2050** (διασφάλιση ενεργειακού εφοδιασμού, θέσεις εργασίας, ανάπτυξη επιχειρηματικότητας, προστασία / αποκατάσταση περιβάλλοντος)

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΒΕΛΤΙΣΤΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΜΙΓΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ – ΠΟΛΙΤΩΝ

Αποτελεσματική Τεχνολογικά και Οικονομικά Αποδοτική Χρήση Πόρων - Προώθηση των ΑΠΕ - Εξοικονόμηση Ενέργειας

με παρεμβάσεις σε Ολοκληρη την Αλυσίδα Ενέργειας

- **Κτηριακές Εγκαταστάσεις** : Οικιακής - Εμπορικής - Βιομηχανικής Χρήσης, Πρωτογενούς Παραγωγής Ενέργειας, Δημόσιοι Οργανισμοί
- **Βιώσιμες Μεταφορές** : Μέσα Σταθερής Τροχιάς, Ναυσιπλοΐα, Οδικά Δίκτυα (Εθνικά και Διευρωπαϊκά), Αερομεταφορές
- **Διαχείριση Απορριμάτων** : Διάθεση – Επεξεργασία – Αποκομιδή Στερεών και Υγρών Αποβλήτων
- **Προϊόντα και Διεργασίες** : Βιομηχανία, Συσκευές, Παραγωγή – Μεταφορά – Διανομή Ενέργειας (Αναβάθμιση του Ενεργειακού Δικτύου => Smart Grid)

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ - ΕΥΡΩΠΗ 2020

Προστασία των Καταναλωτών – Ανταγωνιστικότητα Κλιματική Αλλαγή

Εθνικοί και Ευρωπαϊκοί Στόχοι ++++

Μέτρα για την εφαρμογή ενεργειακής στρατηγικής :

- έργα υποδομών (Smart Grids, Δίκτυα Φόρτισης Ηλεκτροκίνησης, Κτήρια κ.α.)
- ανάπτυξη μηχανισμών της αγοράς καθώς και χρηματοδοτικών εργαλείων ή/και κινήτρων,
- υιοθέτηση και προώθηση νέων ενεργειακών τεχνολογιών με προστιθέμενη αξία,
- εκπαίδευση και επιμόρφωση επαγγελματιών ή/και κοινωνικών ομάδων,
- δράσεις ενημέρωσης και προώθησης για την αλλαγή της ανθρώπινης ενεργειακής συμπεριφοράς,
- ανάπτυξη ενός μηχανισμού για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μέτρων ενεργειακής πολιτικής
- παρεμβάσεις/αλλαγές κυρίως στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο,

Οδηγία 2012/27/ΕΕ για την **Ενεργειακή Απόδοση**

Η Οδηγία περιλαμβάνει μέτρα για *Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Αποδοτικότητας (Τηλεθέρμανση, Τηλεψύξη), Ευφυείς Μετρητές, Εθνικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης, Ενεργειακοί Έλεγχοι σε Μεγάλες Επιχειρήσεις, Αγορά Ενεργειακών Υπηρεσιών (Χρηματοδοτικές Διευκολύνσεις, ESCOs, Πιστοποίηση Δεξιοτήτων, Εθνικά «Λευκά Πιστοποιητικά»)*

Η καταργούμενη πλέον Οδηγία 2004/8/ΕΕ έχει πλήρως ενσωματωθεί στην Εθνική Νομοθεσία (Ν. 3734/2009)

Ενεργειακή απόδοση και χρήση αποδοτικών επενδύσεων στην Ενέργεια για την **κατασκευή και ανακαίνιση κτιρίων**

Η Οδηγία 2010/31/ΕΕ έχει μερικώς ενσωματωθεί στην Εθνική Νομοθεσία (Ν. 3851/2010 & Ν.3661/2008).

Πλήρης ενσωμάτωση εκτιμάται εντός 2013 – Η Οδηγία 2006/32/ΕΕ έχει πλήρως ενσωματωθεί στο Ν. 3855/2010

Σύστημα **Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων Θερμοκηπίου** (Οδηγία 2003/87/ΕΚ)

Κατευθύνσεις και Δεσμεύσεις για την **προώθηση της παραγωγής και της διανομής ανανεώσιμης πηγών ενέργειας** (Οδηγία 2009/98/ΕΚ), την **προώθηση καθαρών οχημάτων** (Οδηγία 2009/33/ΕΚ)

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ - ΕΥΡΩΠΗ 2020

Οι Πόλεις ως βασικός πυλώνας ανάπτυξης

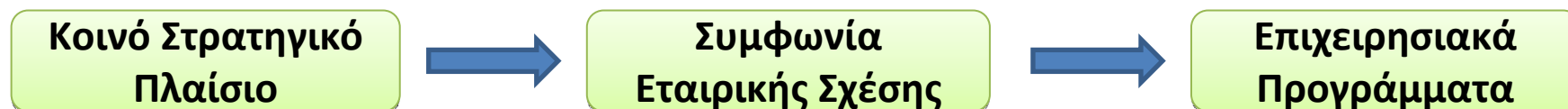
Σύμφωνο
των Δημάρχων
Υπέρ της Τοπικής
Βιώσιμης Ενέργειας

Πόλεις και Πολιτικές :

- Δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης μέσω **Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (Integrated Territorial Investments) - Δημιουργία δικτύου πόλεων**
- Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για "**Καινοτόμες δράσεις στο πλαίσιο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης**" με max χρηματοδότηση 0,2% του ΕΤΠΑ
- **Τοπική Ανάπτυξη με την Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων** με ενισχυμένο το ρόλο των τοπικών φορέων εκτός δημοσίου τομέα
- **Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης – Πρωτοβουλίες : Ευφειείς Πόλεις, ++++**

Νέο Μοντέλο Σχεδιασμού και Υλοποίησης Στρατηγικού Σχεδιασμού

- Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση
- Συμμετοχική Διαδικασία
- Προσανατολισμός σε μετρήσιμα αποτελέσματα

Η ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ

- **75% των κατοίκων της Ευρώπης ζούνε σε πόλεις**
- **85% του ΑΕΠ της Ευρώπης παράγεται σε πόλεις**
- Στις αστικές περιοχές καταναλώνεται το **70% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας** σε ευρωπαϊκό επίπεδο
- **1.9%** είναι ο ρυθμός αύξησης της ζήτησης σε ενέργεια στις πόλεις (έναντι 1.6% συνολικά)
- Οι πόλεις είναι τόσο **μέρος του προβλήματος** των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου όσο και **μέρος της λύσης**
- Σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας, η κατανάλωση ενέργειας στις πόλεις αναμένεται να διπλασιαστεί έναντι της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας σε όλη την Ευρώπη
- Οι πόλεις μπορούν να κινητοποιήσουν ουσιαστικά την **ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας** με θετικές επιπτώσεις στην οικονομία

Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ αποτελεί ΔΙΕΘΝΩΣ μοχλό επίτευξης του στόχου μείωσης CO2

- Διακήρυξη των Δημάρχων και περιφερειακών αρχών για την Κλιματική Αλλαγή Νάντης, της 28^{ης} Σεπτεμβρίου 2013 - Οδικός Χάρτης των Τοπικών Αρχών για το Κλίμα
- **Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή** στη Βαρσοβία το Νοέμβριο του 2013

Το Σύμφωνο των Δημάρχων Η Περιφέρεια Αττικής ως Περιφερειακός Συντονιστής

Η αναπάντεχη διάδοση του Συμφώνου των Δημάρχων

ΣΗΜΕΡΑ

5300 Δήμοι στην Ευρώπη (144 εκ Πολίτες)
90 Δήμοι στην Ελλάδα
9 Δήμοι στην Αττική

δεσμεύτηκαν στην μείωση των εκπομπών CO2 στην περιοχή τους κατά τουλάχιστον 20% μέχρι το 2020

Επιπλέον περισσότεροι από 150 Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου των Δημάρχων

Από το 2008 μέχρι σήμερα έχουν συνταχθεί από τους ίδιους τους Δήμους
3.500 Σχέδια Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια στην Ευρώπη και
49 στην Ελλάδα, **13 στην Περιφέρεια Αττικής**
ενώ έχουν εγκριθεί από το Σύμφωνο των Δημάρχων
850 Σχέδια Δράσης στην Ευρώπη,
13 Σχέδια Δράσης στην Ελλάδα εκ των οποίων **4 Σχέδια Δράσης στην Αττική**

Το Σύμφωνο των Δημάρχων Η Περιφέρεια Αττικής ως Περιφερειακός Συντονιστής

Η Περιφέρεια Αττικής ως Τοπικός Συντονιστής στο Σύμφωνο των Δημάρχων

- Συντονίζει σε περιφεριακό επίπεδο τη στρατηγική για την ενεργειακή αποδοτικότητα των Δήμων της Αττικής
- Παρέχει τεχνική και επιστημονική υποστήριξη στους Δήμους σε συνεργασία με τους Εθνικούς Συντονιστές, ΚΑΠΕ και ΤΕΕ
- Υποστηρίζει επικοινωνιακά τους Δήμους μέσα από ημέρες ενέργειας και λοιπές εκδηλώσεις στις δράσεις ευαισθητοποίησης των πολιτών για θέματα ενεργειακής πολιτικής και καταναλωτικής συμπεριφοράς
- Καταρτίζει το ΠΕΠ 2014-2020 σε ότι αφορά τον τομέα ενέργειας και περιβάλλοντος σε συμμετοχική διαδικασία με τους Δήμους της Περιφέρειας Αττικής και τους πολίτες της Αττικής

3 Βήματα για την επίτευξη του στόχου του Συμφώνου : - 20% CO₂ το 2020

- 20% CO₂ το 2020

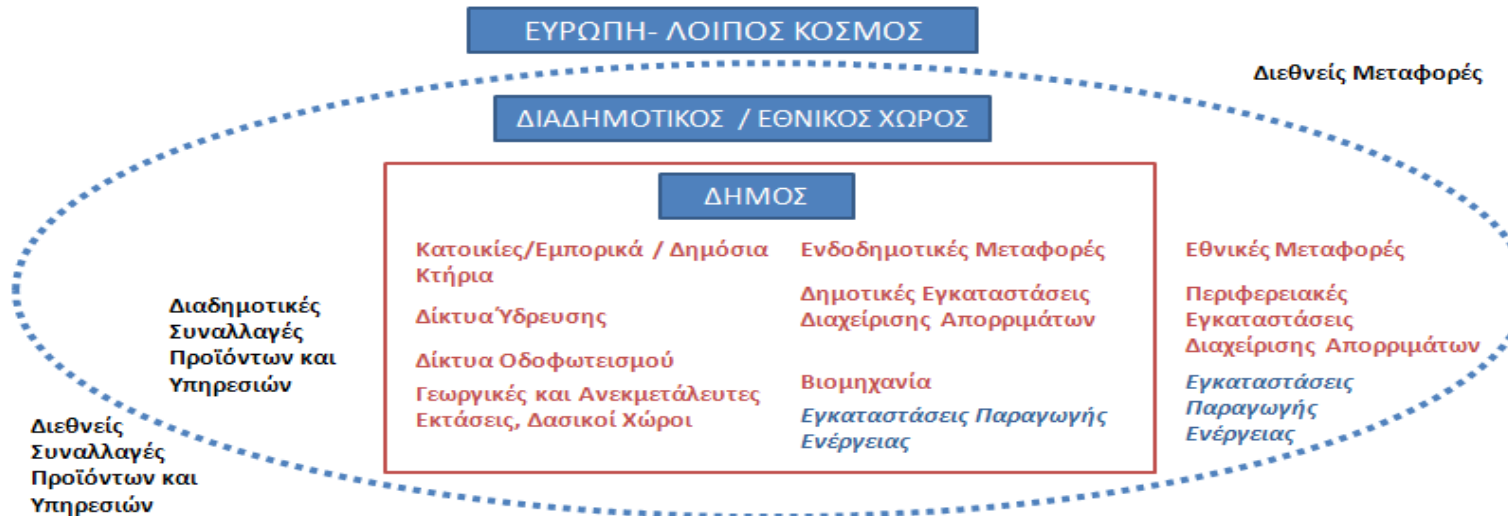

Σχεδιάζοντας Έργα Ενεργειακής Απόδοσης

υπό το πρίσμα της **ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ** που περιλαμβάνει
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ (νερό, γη, τρόφιμα και υποδομές, ενέργεια), **ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ,**
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ και **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ**

Σύμφωνο
των Δημάρχων
Υπέρ της Τοπικής
Βιώσιμης Ενέργειας

Smart Cities

Οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Πληροφορικής αποτελούν ΚΑΤΑΛΥΤΗ στην παρακολούθηση και μέτρηση της ενεργειακής αποδοτικότητας

Επιλογή έργων δίνοντας προτεραιότητα σε έργα με

- Βέλτιστη σχέση κόστους – οφέλους (περιβαλλοντικών επιπτώσεων) στον πλήρη κύκλο ζωής τους περιλαμβάνοντας κόστος κατασκευής / προμήθειών, κόστος χρήσης (π.χ. κατανάλωση ενέργειας/ύδατος, συντήρηση) και κόστος διάθεσης
- Κοινωνικά οφέλη και μεγαλύτερη δυνατότητα επίδρασης στην αγορά με τη δημιουργία θέσεων εργασίας και ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για το Δήμο,
- Ελκυστικότητα για χρηματοδότηση με διασφαλισμένα ανταποδοτικά αποτελέσματα
- Κριτήρια δημοσιονομικής σημασίας , δηλαδή που προκαλούν σημαντικές δαπάνες στο Δήμο και στους Πολίτες,
- Συνέργεια και Συμπληρωματικότητα με λοιπές τοπικές πολιτικές προτεραιότητες για το περιβάλλον - αλλά και ευρύτερα - με χαρακτήρα καινοτομίας ή μη : Οικοκαινοτομία, Υπηρεσίες Οικοσυστήματος, Βιοπικιοιλότητα, Πράσινες Γειτονιές, Διαχείριση Αποβλήτων
- Συμμόρφωσης με εθνικούς και ευρωπαϊκούς στόχους και θεσμικές δεσμεύσεις

Συμπεράσματα – Προτάσεις – Προκλήσεις Σχεδιάζοντας ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ και ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ επενδύσεις

Σύμφωνο
των Δημάρχων
Υπέρ της Τοπικής
Βιώσιμης Ενέργειας

- Συμμετοχή στο Σύμφωνο των Δημάρχων - Κατάρτιση Σχεδίων Δράσης Αειφόρου Ενέργειας ως μέρος των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων
- Υιοθέτηση μοντέλου συμμετοχικής διαδικασίας με υλοποίηση δράσεων επικοινωνίας και δημοσιότητας
- Κατάρτιση και Εφαρμογή Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης εστιάζοντας σε τομείς που χρίζουν βελτίωσης περιβαλλοντικής απόδοσης, όπως η χρήση των φυσικών πόρων (νερό, ενέργεια), η κατάρτιση των εργαζομένων, η χρήση παραγωγικών μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον και η αγορά πιο οικολογικών ειδών γραφείου
- Αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων χρηματοδοτήσεων συνδυαστικά (ELENA, IEE – MLEI, Horizon 2020, ΣΕΣ)

**Επιτυχημένες
Δημόσιες Επενδύσεις**

**Εποφελή Κοινωνικο-
Οικονομικά
Αποτελέσματα**

**Ικανοποιημένοι
Πολίτες και
Επιχειρηματίες**

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!

ΘΕΟΔΩΡΑ ΖΑΧΑΡΙΑ

Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας Αττικής

Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Υπηρεσίας / Προϊσταμένη Μονάδας
Επιτόπιων Επαληθεύσεων

Σημείο Επαφής Συμφώνου των Δημάρχων για την Περιφέρεια Αττικής

τηλ. 2131501511, 6977390583
e-mail : THZACHAR@GMAIL.COM

